

Zaaknummer : 01150003
Ons Kenmerk : ODH1554736
Datum : 16-06-2026

Beschikking

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 7 oktober 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Janssen Biologics B.V. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van nieuwbouwwerkzaamheden voor de uitbreiding van het bestaande T-gebouw, gelegen aan de Einsteinweg 101, parallel aan de A44. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 februari 2026 tot en met 1 januari 2029.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Janssen Biologics B.V.;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag na bekendmaking tot en met 1 januari 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

- I. Monsterlocaties en locaties waar platte schijfhoren is aangetroffen;
- II. Resultaten bemonsteringen;
- III. Compenserende maatregelen;
- IV. Ontvangende watergang aan de Emmy Noetherweg;
- V. Verbruik vriezers Johnson & Johnson;
- VI. Eigendomsverdeling.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Dempingswerkzaamheden Einsteinweg te Leiden' van 7 oktober 2025 en de gegevens 'Antwoorden op door ODH gestelde vragen' van 18 februari 2026.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Specifieke voorschriften

9. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de platte schijfhoren en geschikte watervegetatie te worden verplaatst. Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- a. alle voor de platte schijfhoren geschikte watervegetatie inclusief kluit dient vanuit het werkgebied te worden verplaatst;
 - b. het verplaatsen van deze watervegetatie dient uitgevoerd te worden in de periode juni tot en met september;
 - c. de watervegetatie dient verplaatst te worden naar de ontvangende watergang langs de Emmy Noetherweg, zoals weergegeven in appendix IV;
 - d. het verplaatsen van watervegetatie naar andere watergangen is niet toegestaan;
 - e. indien de watervegetatie niet direct overgezet kan worden, dienen de planten bij verwijdering direct in waterdichte bakken of zakken gezet te worden, waarna deze binnen één dag verplaatst en geplant worden op de aangegeven locatie;
 - f. er mag geen slib worden overgezet naar deze watergang.
10. Er mag geen waterlozing plaats vinden in watergangen waar bestaande populaties van de platte schijfhoren aanwezig zijn (zie appendix II).

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 7 oktober 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag is ingediend namens Janssen Biologics B.V. (hierna: Janssen) De aanvraag betreft het uitvoeren van nieuwbouwwerkzaamheden voor de uitbreiding van het bestaande T-gebouw, gelegen aan de Einsteinweg 101, parallel aan de A44, met DSO-nummer 20251007 01699. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 maart 2026 en duren naar verwachting tot uiterlijk 30 november 2028. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 februari 2026 tot en met 1 januari 2029.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Het verzoek, DSO, kenmerk: 20251007 01699, 7 oktober 2025 (ODH1530362);
- Natuurtoets Omgevingswet, IDDS Groep B.V., kenmerk: A5610-03/SKA/nt1, 29 juni 2024 (ODH1530356);
- Soorteninventarisatie van watergangen Einsteinweg te Leiden, Groenadvies Amsterdam B.V., kenmerk: P24000029, 18 september 2024 (ODH1530360);
- Activiteitenplan Dempingswerkzaamheden Einsteinweg te Leiden, Groenadvies Amsterdam B.V., kenmerk: 25001082 (ODH1530358);
- Nader ecologisch onderzoek Kop van Leeuwenhoek, IDDS, kenmerk: A5610-03\KMI\n01, 1 juli 2025 (ODH1679580);
- Antwoorden op door ODH gestelde vragen, Janssen Biologics B.V., 18 februari 2026 (ODH1679583);
- Verkennend bodem- en asbestonderzoek, WMC Bodem B.V., 8 november 2024 (ODH1679586).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag. Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 16 oktober 2025 met zes weken verlengd.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Doordat de aanvraag onvolledig was, is de procedure op 6 januari 2026 opgeschort en is verzocht de ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 18 februari 2026 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen en is de procedure hervat.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden met Universiteit Leiden, Vattenfall, Waterschap Rijnland, Gemeente Leiden, Rijkswaterstaat en provincie Zuid-Holland.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Gelet op het feit dat binnen vier weken de platte schijfhoren kan worden gedood en verblijfplaatsen vernietigd kunnen worden op grond van deze omgevingsvergunning, zijn wij van mening dat artikel 16.79, tweede lid, van de Ow van toepassing is. Op grond van artikel 16.79, vijfde lid, van de Ow, kan het bevoegd gezag in afwijking van het tweede lid bepalen, dat het eerder in werking treden van een omgevingsvergunning vanwege spoedeisende omstandigheden nodig is en dat het besluit eerder in werking treedt en het vierde lid niet van toepassing is.

Spoedeisende omstandigheden zijn aan de orde omdat het verplaatsen van aanwezige watervegetatie naar de ontvangende watergang langs de Emmy Noetherweg zo spoedig mogelijk uitgevoerd moeten worden. Dit om de vestiging van watervegetatie in deze watergang te bevorderen en individuen van de platte schijfhoren de mogelijkheid te geven om zich te koloniseren. Daarom bepalen wij dat de omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag van bekendmaking of terinzagelegging.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de platte schijfhoren, dit is een van nature in Nederland in het wild levende diersoort genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De platte schijfhoren is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b, c en d van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren;
- het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren;
- het opzettelijk rapen of vernielen van eieren van de platte schijfhoren;
- het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren.

Op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal is het verboden om de platte schijfhoren, anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Janssen is voornemens nieuwbouwwerkzaamheden uit te voeren voor de uitbreiding van het bestaande T-gebouw, gelegen aan de Einsteinweg 101, parallel aan de A44. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- het plaatsen van damwanden;
- het dempen van de watergang;
- het graven van de nieuwe waterpartij;
- het afsluiten van de te dempen sectie;
- het verpompen van het oppervlaktewater;
- het verwijderen van vegetatie en bagger uit de watergang;
- het opvullen van het cunet met zand tot maaiveldhoogte;
- het plaatsen van een keermuur;
- het realiseren van het T-gebouw.

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2024 is een quickscanonderzoek uitgevoerd. Daaropvolgend is nader onderzoek verricht in juli en augustus 2024 naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van veldbezoeken en bemonstering op 22 locaties in vier watergangen. Per locatie is de waterdiepte gemeten, geïnventariseerd op flora en is op aanwezige fauna geïnventariseerd door het nemen van drie water- en drie bodemonsters. De exacte monsterlocaties staan weergegeven in appendix I. Watermonsters zijn genomen met een macrofaunanet langs oevervegetatie en open water. De bodemonsters zijn verzameld door

modder uit de bodem te scheppen. Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de platte schijfhoren voldoende in kaart zijn gebracht.

De platte schijfhoren is in het plangebied aangetroffen. De exacte meetlocaties zijn weergegeven in appendix I. Met de geplande werkzaamheden gaat leefgebied van de platte schijfhoren verloren en worden individuen en eieren gevangen en verplaatst waarbij deze onbedoeld gedood of vernield kunnen worden. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en a tot en met d, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

Het belang van de voorgenomen werkzaamheden is in de aanvraag toegelicht in het document 'Activiteitenplan' en ter onderbouwing zijn bij de aanvraag de volgende documenten aangeleverd:

- Activiteitenplan Dempingswerkzaamheden Einsteinweg te Leiden, Groenadvies Amsterdam B.V., kenmerk: 25001082 (ODH1530358);
- Antwoorden op door ODH gestelde vragen, Janssen Biologics B.V., 18 februari 2026 (ODH1679583).

Samengevat gaat het om het volgende:

Het OPTIMA-project is noodzakelijk voor Janssen om te blijven voldoen aan wettelijke en GMP-technische eisen. Hierdoor mogen koelinstallaties met gefluoreerde broeikasgassen (HFK's) vanaf 1 januari 2030 niet langer worden gebruikt, volgens de Europese Verordening (EU) 2024/573². De huidige vriezers van Janssen maken gebruik van koelmiddelen zoals R507, met een zeer hoge Global Warming Potential (GWP) van boven de 2500. Deze installaties moeten volgens de GMP-richtlijnen³ binnen enkele jaren volledig worden uitgefaseerd. Daarnaast schrijven de GMP-richtlijnen voor dat intermediaire producten niet langer in fabrieksgangen mogen worden opgeslagen en dat hiervoor geschikte, gekwalificeerde opslag- en kleedruimtes noodzakelijk zijn. De huidige fabrieksindeling voorziet hier niet in.

Het OPTIMA-project biedt een oplossing voor beide verplichtingen. Door uitbreiding van het bestaande T-gebouw ontstaat ruimte voor nieuwe, moderne vriezerunits die werken met CO₂ als koelmiddel. Hiermee worden de huidige acht vriezers vervangen, die samen circa 1.600 ton CO₂-equivalent aan HFK's bevatten. De twaalf nieuwe vriezers zullen gezamenlijk slechts 0,332 ton CO₂-equivalent bevatten. De verbeteringen zijn schematisch weergegeven in appendix V. Na oplevering van de nieuwe installatie worden de bestaande vriezers buiten bedrijf gesteld. De nieuwe vriezers nemen meer ruimte in beslag dan de bestaande installaties, waardoor de huidige faciliteit onvoldoende capaciteit biedt.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belang voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de platte schijfhoren, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Voor de bouw van een nieuw vriezergebouw bij Janssen Biologics B.V. wordt het aangrenzende water gedempt, waardoor leefgebied van de platte schijfhoren verdwijnt. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

² [Verordening - EU - 2024/573 - NL - EUR-Lex](#)

³ https://health.ec.europa.eu/medicinal-products/eudralex/eudralex-volume-4_en

Locatie

Het project is locatiegebonden. De realisatie van een nieuw vriezergebouw is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van nieuwbouwwerkzaamheden ter uitbreiding van een al bestaand gebouw.

Inrichting en werkzaamheden

Het OPTIMA-gebouw voorziet in nieuwe vriezers, een kleedruimte en een restaurant. Om deze functies goed te kunnen benutten vanuit de bestaande gebouwen, is een directe verbinding met de bestaande bebouwing noodzakelijk. Een alternatieve locatie waar een dergelijke koppeling mogelijk is, is niet beschikbaar. Daarom is onderzocht welke uitvoeringsmethode de werkzaamheden zowel veilig als ecologisch verantwoord mogelijk maakt. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn drie opties onderzocht, waaronder twee alternatieven voor het dempen van de watergang. Deze opties zijn het openlaten van de watergang en het overkluizen van de watergang. De beschikbare ruimte tussen het OPTIMA-gebouw en de watergang is zeer beperkt. Hierdoor is het om veiligheidsredenen niet verantwoord om de watergang open te laten tijdens de bouw. Het overkluizen van de watergang is niet gewenst omdat dit het plaatsen van de damwand belemmert. Daarnaast zouden de benodigde schotten door de zachte oevers wegzakken, waardoor het overkluizen technisch niet uitvoerbaar is. Op basis van deze omstandigheden is gekozen voor tijdelijke demping van de watergang. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare periode(n) van de platte schijfhoren. Voor de start van de werkzaamheden wordt het compensatiegebied ingericht voor de platte schijfhoren. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De platte schijfhoren komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied, Bio Science Park Leiden, en op grotere schaal binnen Leiden. De platte schijfhoren is een zeldzame soort die op de landelijke Rode Lijst staat als kwetsbaar. De trend is afnemend en zowel de landelijke als provinciale staat van instandhouding worden volgens een recent onderzoek van RAVON⁴ beoordeeld als zeer ongunstig, zowel voor populatie, leefgebied als toekomstperspectief. Hoewel recente gegevens ontbreken, wordt aangenomen dat de soort zich in natuurgebieden enigszins handhaaft. In Zuid-Holland komt de soort vooral voor in agrarische laagveengebieden en Natura 2000-gebieden zoals Oostelijke Vechtplassen en de Nieuwkoopse Plassen. Lokaal is de soort aanwezig in Leiden, onder andere op het universiteitsterrein en in het buitengebied ten westen en zuiden van de stad, evenals aan de rand van Wassenaar.

De geplande werkzaamheden, het tijdelijk dempen van de watergang, leiden tot verlies van leefgebied en verstoring van individuen, voortplantingsplaatsen en eitjes. Ook kan tijdelijke vertroebeling en verandering van de waterchemie negatieve effecten hebben op de populatie. In de nieuwe situatie wordt echter een meer geschikt

⁴ De provinciale status van 10 soorten in de provincie Zuid-Holland, 2025. Rapportnummer 2024.247. RAVON, Nijmegen. ODH1554736

leefgebied gecreëerd door elders oppervlakte water geschikt te maken voor de platte schijfhoren en na afloop van de werkzaamheden de watergang opnieuw geschikt te maken met de aanleg van natuurlijke oevers en het aanplanten van nieuwe watervegetatie.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de platte schijfhoren tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het document 'Activiteitenplan' van 26 maart 2026.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te compenseren, achten wij voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de platte schijfhoren te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Compenserende inrichting

Als gevolg van de werkzaamheden gaat 760 m² van het leefgebied van de platte schijfhoren verloren. Ter compensatie wordt hiervoor minimaal 760 m² aan oppervlakte water gerealiseerd. De aanleg van het compenserende leefgebied start in februari 2028 en is eind februari 2029 afgerond. In appendix III is een schematische weergave opgenomen van het compenserende leefgebied. De oever van de westelijke watergang wordt hersteld naar het oorspronkelijke profiel van 1:3. Aan de oostzijde van de watergang wordt een keermuur geplaatst, wat noodzakelijk is voor de veiligheid tijdens de bouw. Natuurvriendelijke oevers zijn niet mogelijk, omdat er geen grond boven het water mag uitsteken. Om deze reden wordt langs de keermuur een ondiepe, zonbeschenen zone van 20 – 30 cm diep aangelegd voor draadalgen, drijfbladplanten en ondergedoken vegetatie die essentieel is voor de platte schijfhoren. De bodem loopt geleidelijk af naar dieper water, wat zorgt voor een ecologische gradiënt. Om het leefgebied versneld geschikt te maken, worden lokaal geschikte water- en oeverplanten aangeplant, zoals grof hoornblad, draadalg, egelskop en moerasvergeet-mij-nietje. Ook worden open plekken gelaten voor spontane vestiging. Het nieuwe leefgebied staat in directe verbinding met het bestaande leefgebied van de platte schijfhoren, waardoor natuurlijke verspreiding mogelijk is. Verwacht wordt dat het gebied binnen twee tot vier jaar geschikt is voor kolonisatie.

De zuidelijke watergang ligt op grond van Universiteit Leiden. De inrichting van deze watergang ligt daarom ook bij de Universiteit Leiden. Vanuit Johnson en Johnson, waar Janssen Biologics B.V. een dochterbedrijf is, wordt geadviseerd om deze watergang vergelijkbaar in te richten ter compensatie van het leefgebied van de platte schijfhoren.

Mitigerende maatregelen

Voorafgaand aan de werkzaamheden moet worden voorkomen dat de platte schijfhoren schade ondervindt door veranderingen in het watermilieu. Daarom wordt geschikte watervegetatie uit het werkgebied verwijderd. Om dit zorgvuldig en ecologisch verantwoord uit te voeren, is het noodzakelijk dat alle voor de platte schijfhoren geschikte vegetatie, inclusief kluit, wordt verplaatst. Deze werkzaamheden mogen uitsluitend plaatsvinden in de periode juni tot en met september, wanneer de vegetatie sterker is en de kans op schade aanzienlijk kleiner is.

De locatie waar de watervegetatie naartoe wordt verplaatst, is de watergang langs de Emmy Noetherweg, zoals aangegeven in Appendix IV. Dit betreft een recent aangelegde watergang uit 2023/2024, waarvan niet verwacht wordt dat de platte schijfhoren er al aanwezig is maar die via duikers in verbinding staat met andere watergangen waar de soort in 2024 is aangetroffen. Er mag geen slib worden overgezet naar deze watergang, om de ecologische kwaliteit en structuur zoveel mogelijk te behouden. De vegetatie moet, inclusief kluit en water, direct worden overgeplaatst naar de ontvangende watergang. Indien dit niet mogelijk is, dient de vegetatie binnen één dag te

worden verplaatst, zodat de kans op succesvolle hergroei en vestiging zo groot mogelijk is en eventueel aanwezige individuen of eieren van platte schijfhoren kunnen overleven.

Het verplaatsen van vegetatie naar andere watergangen is niet toegestaan, om de daar aanwezige populaties van platte schijfhoren te behouden. Daarnaast is het niet toegestaan om water te lozen op watergangen waarvan bekend is dat deze soort daar voorkomt. Zowel het verplaatsen van vegetatie naar watergangen met bestaande populaties als het lozen van water kan leiden tot vertroebeling, waardoor de ecologische kwaliteit en structuur van de watergang veranderen. Dit kan leiden tot verwonding of sterfte binnen de bestaande populatie platte schijfhoren.

Vanwege het beperkte verlies aan leefgebied van de platte schijfhoren achten wij het beter voor de bestaande lokale populatie om de overige watergangen ongemoeid te laten. Daarom verlenen wij in deze specifieke situatie geen vergunning voor het onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren, zoals beschreven in artikel 11.47, eerste lid, onder b, van het Bal. Het is wel toegestaan om de watervegetatie die anders verloren gaat, te verplaatsen naar het compensatiegebied zoals hiervoor beschreven, zodat daar zich een habitat voor de platte schijfhoren kan ontwikkelen. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij ook onderzocht of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. In de omgeving van het plangebied gelden een aantal omgevingsvergunningen, die betrekking hebben op dezelfde lokale populatie van de platte schijfhoren. Het gaat om de beschikkingen met kenmerken ODH1292460, ODH1525437, en ODH1580704. Samengevat is in deze beschikkingen ten aanzien van de platte schijfhoren het volgende opgenomen:

Wegens het aantal transformatie werkzaamheden in het Leiden Bio Science Park zijn de beschikbare mitigatie en compensatie mogelijkheden zeer beperkt. Hierom is het essentieel dat de projecten goed op elkaar worden afgestemd. In totaal gaat 1.827 m² leefgebied verloren, waarvan 755 m² tijdelijk en 1.072 m² permanent. Het tijdelijke verlies wordt volledig hersteld na afronding van de werkzaamheden. Het permanente verlies wordt gecompenseerd met 1.158 m² nieuw, geschikt ingericht leefgebied, wat resulteert in een overcompensatie van 86 m². Met het laten aansluiten van de compenserende watergangen op bestaand leefgebied, met een inrichting conform habitatseisen en met gefaseerd beheer wordt ingezet op natuurlijke kolonisatie en blijft de soort in het plangebied aanwezig. Voorgaande cumulatieve effecten zijn ondervangen door gezamenlijke planning en afstemming tussen de projectdelen. Gelet op de compenserende maatregelen van deze al verleende beschikkingen is geen sprake van cumulatieve effecten op de staat van instandhouding van dezelfde lokale populatie.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de platte schijfhoren.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de platte schijfhoren op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

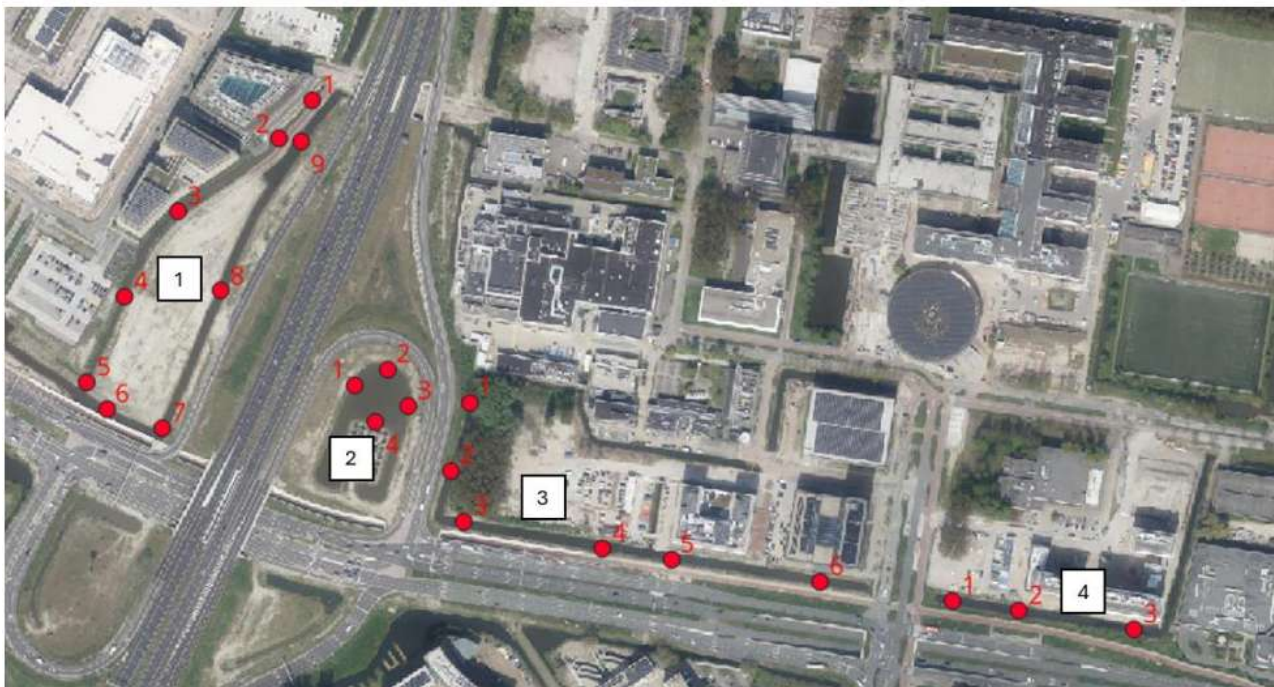
Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf datum van bekendmaking en is geldig tot en met 1 januari 2029.

Appendices

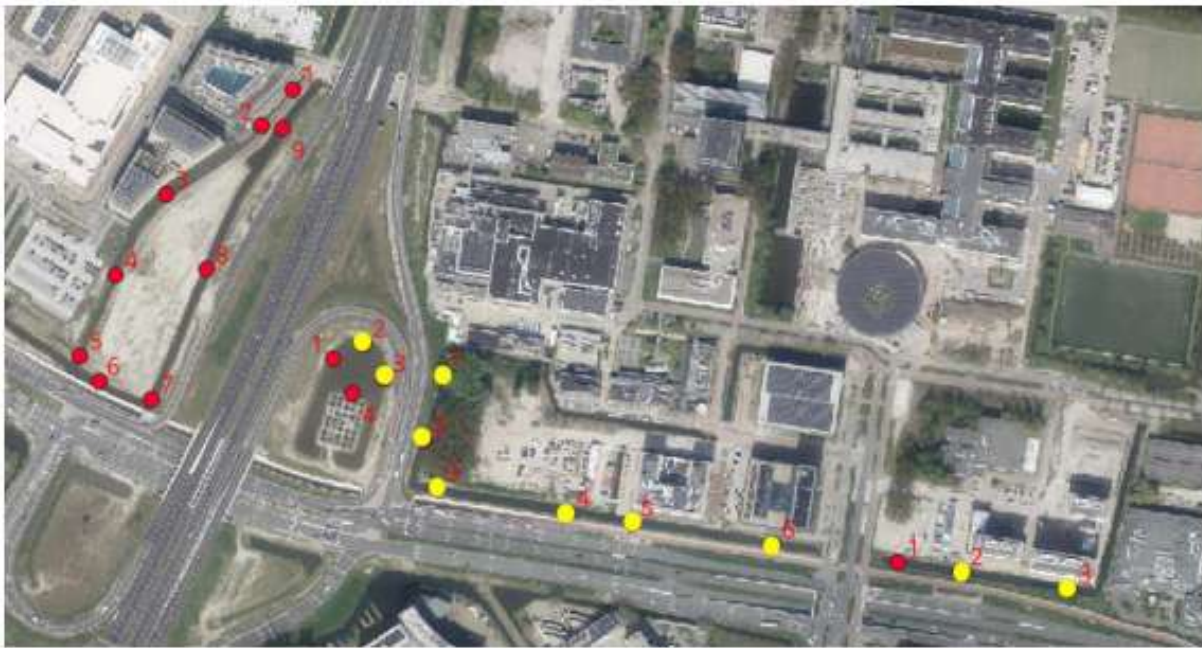
Appendix I Monsterlocaties en locaties waar platte schijfhoren is aangetroffen

Figuur 2 Overzichtskaart met meetlocaties (rood) in watergang 1 t/m 4 (zwart en wit)

Appendix II Resultaten bemonsteringen

Figuur 2 Bemonsteringslocaties van het nader onderzoek (cirkels) en vindplaatsen van de platte schijfhoren (geel)

Watergang 2

Meetlocatie	Aantal platte schijfhoren
1	0
2	4
3	2
4	0

Figuur 1 Aantal aangetroffen platte schijfhoren op de monsterlocatie zoals hierboven weergegeven

Watergang 3

Meetlocatie	Aantal platte schijfhoren
1	2
2	4
3	1
4	3
5	1
6	2

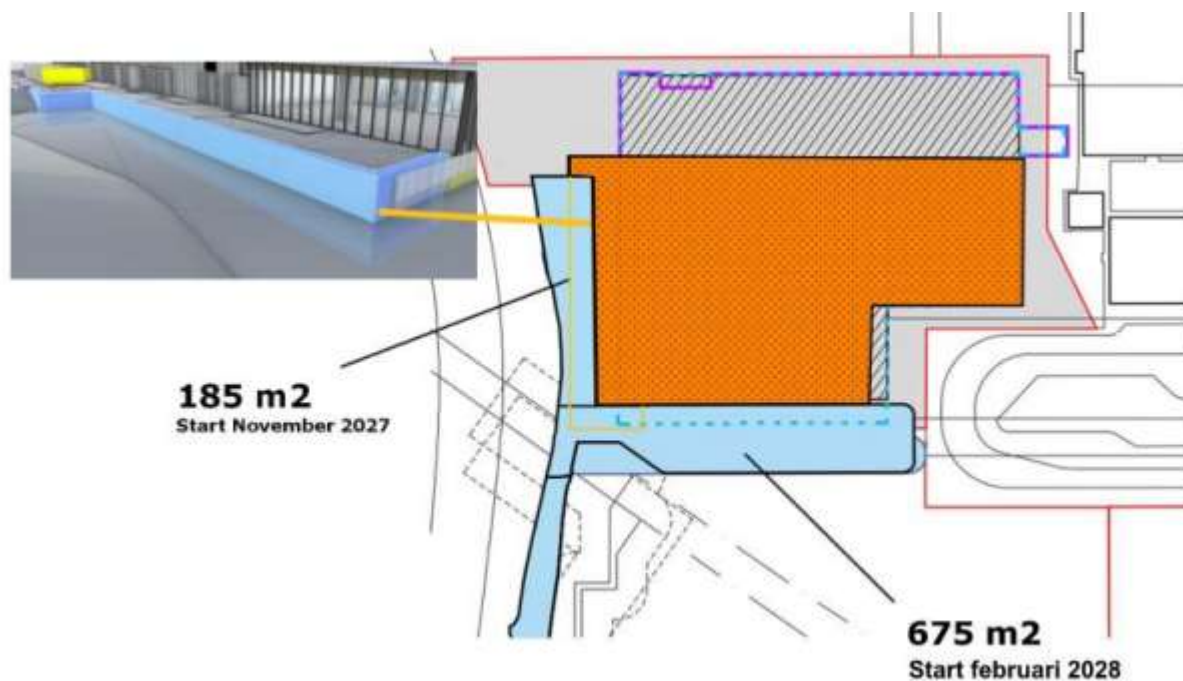
Figuur 2 Aantal aangetroffen platte schijfhoren op de monsterlocatie zoal

Watergang 4

Meetlocatie	Aantal platte schijfhoren
1	0
2	9
3	9

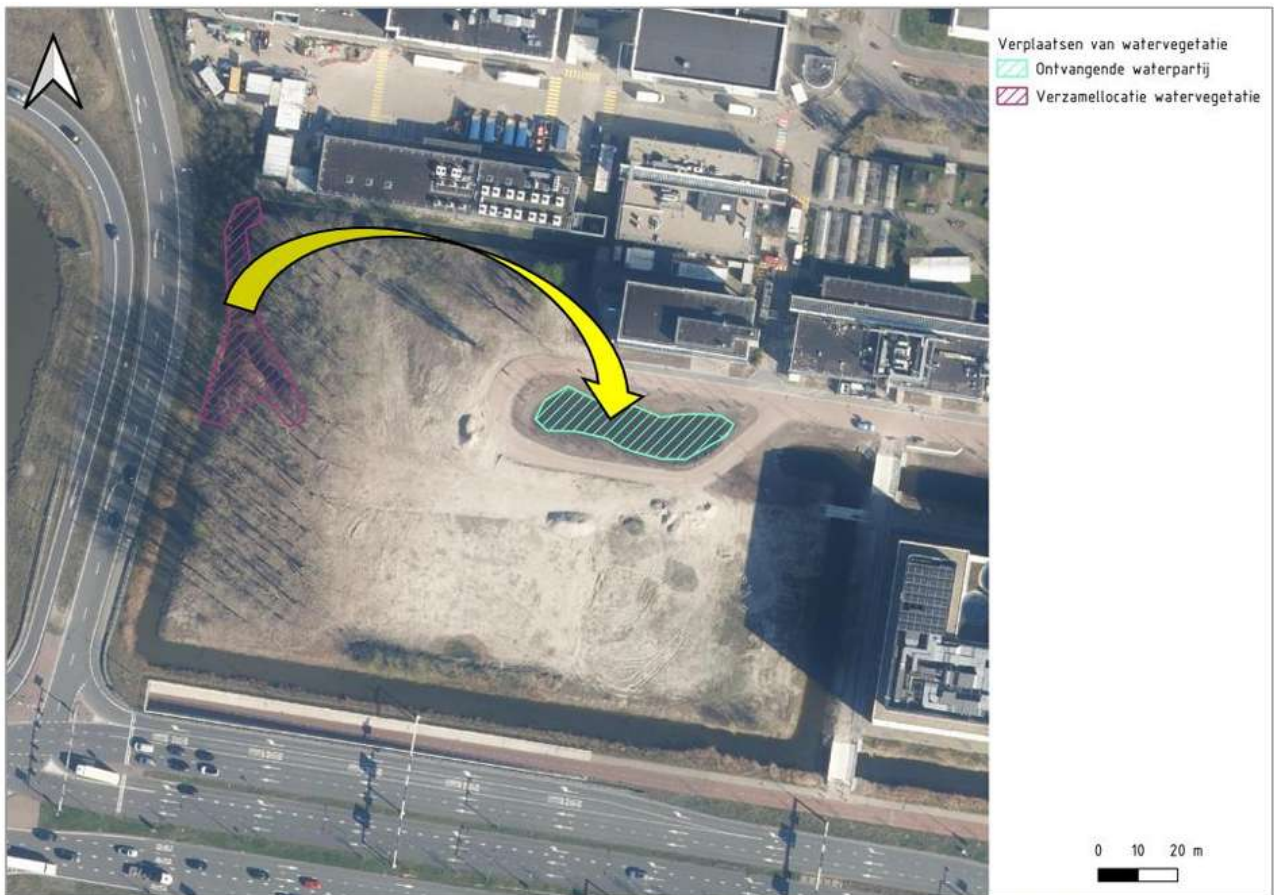
Appendix III Compenserende maatregelen

Figuur 3 Het gebouw dat gerealiseerd gaat worden is weergegeven in de kleur oranje, het compenserende leefgebied voor de platte schijfhoren is weergegeven in de kleur lichtblauw

Appendix IV Ontvangende watergang Emmy Noetherweg

Figuur 10 Locatie van de te dempen watergang waar watervegetatie wordt verzameld en de ontvangende watergang langs de Emmy Noetherweg.

Appendix V Verbruik vriezers Johnson & Johnson

Building	Description	Freon	GWP	total system capacity(kg)	Replacement schedule	Total GWP in ton CO2 eq
D	WALK-IN FREEZER	R507	3985	59,85	OPTIMA 2028	239
D	WALK-IN FREEZER	R507	3985	76	OPTIMA 2028	303
D	WALK-IN FREEZER	R507	3985	40	OPTIMA 2028	159
D	WALK-IN FREEZER	R507	3985	40	OPTIMA 2028	159
P	WALK-IN FREEZER	R507	3985	76,25	OPTIMA 2028	304
P	WALK-IN FREEZER	R507	3985	49,6	OPTIMA 2028	198
Rental LE01	-40°C Rental	R404A	3922	48	OPTIMA 2028	188
Rental LE01	-40°C Rental (between K & D)	R449A	1397	48	OPTIMA 2028	67
					Total	1617

Appendix VI Eigendomsverdeling

